

RUTINEBESKRIVELSE FOR VOLD OG TRUSLER

Strømmen videregående skole

Fra skole til arbeidsliv

31.08.2022

RUTINEBESKRIVELSE FOR VOLD OG TRUSLER

Innholdsfortegnelse

FORMÅL	3
LOVVERK	3
HANDLINGSPLIKT	3
DEFINISJON AV VOLD/TRUSLER	3
HVORDAN FORHINDRE VOLD OG TRUSLER – HVORDAN FOREBYGGE AT NOE SKJER?	4
RUTINEBESKRIVELSE:	4
<i>Vold/ trusler mot elever</i>	<i>4</i>
<i>Vold/ trusler mot lærer/ ansatt</i>	<i>4</i>
<i>Arbeidsgivers ansvar</i>	<i>5</i>
POLITI	5
PRESSE	5
HVA SKAL GJØRES FOR OFFERET I ETTERKANT:	6

FORMÅL

Gode rutiner og kjente prosedyrer sikrer at den som blir utsatt for vold eller trusler blir godt ivaretatt, og at tiltak blir iverksatt umiddelbart når volds- eller trusselsituasjoner oppstår. Både ansatte og elever har rett til et godt arbeidsmiljø som beskytter mot vold og trusler. Derfor har vi lagd en rutinebeskrivelse for vold/ trussel mot elev og en for vold/ trussel mot ansatt for å

- bidra til å forebygge voldssituasjoner
- kunne gi trygghet for at det blir iverksatt tiltak for å hjelpe den som utsettes for vold
- hjelpe og ansvarliggjøre den som utøver vold
- klargjøre rutiner i forhold til iverksetting av tiltak

LOVVERK

- Opplæringsloven
- Arbeidsmiljøloven
- Aktuelle forskrifter

HANDLINGSPLIKT

Som ansatt på en skole har du handlingsplikt i situasjonen jfr § 9a-3. Det psykososiale miljøet, andre ledd:

«Dersom nokon som er tilsett ved skolen, får kunnskap eller mistanke om at ein elev blir utsett for krenkjande ord eller handlingar som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal vedkommande snarast undersøkje saka og varsle skoleleiinga, og dersom det er nødvendig og mogleg, sjølv gripe direkte inn».

DEFINISJON AV VOLD/TRUSLER

- Vold er en handling av enkeltindivider eller en gruppe som har til hensikt å skremme eller skade den personen det er rettet mot. Vold og trusler kan deles inn i ulike kategorier.
- I vår sammenheng snakker vi om:
  - *Aktiv fysisk vold:* Å bruke fysisk kraft mot eller å holde en person fast, f.eks. slag, spark, skalling, dytting, holding, lugging, kloring, kvelertak, knivstikk, kasting av gjenstander mot noen m.m.
  - *Aktiv psykisk vold:* Verbale krenkelsers, maktutøvelse, systematisk fornedring, ydmykelse i samvær med andre, samt trusler på livet.
  - *Trusler:* Verbale og fysiske, skjulte og åpne. Trusler kan være verbale ytringer per telefon på jobben eller oppringinger hjemme. Eks. «Jeg vet hvor du bor» etc.
  - *Fysiske trusler:* Det kan for eksempel være: løpe mot en person, sparke etter en person og fekte med våpen.
  - *Hevn:* Både vold og trusler kan forekomme som hevn.

- *Trakassering*: Utsette noen for plaging, sjikane, ubehageligheter, forfølge med krangel o.l. Begrepet brukes ofte i sammenhenger der en person blir utsatt for systematiske ubehageligheter. Trakassering kan også være skade på lærers/ansattes eiendom.

HVORDAN FORHINDRE VOLD OG TRUSLER – HVORDAN FOREBYGGE AT NOE SKJER?

Vårt viktigste arbeid er å forebygge vold og trusler gjennom vår pedagogiske holdning og måten vi møter elevene på gjennom relasjon og tydelighet:

- Sikre relevant, helhetlig og motiverende opplæring
- Skape gode relasjoner og være gode rollemodeller for hvordan vi snakker sammen og hvordan vi best løser uenigheter
- Vi må unngå å «provosere» hverandre
- Våre elever skal møtes med dialog og realitetsorientering. Dersom de velger annen tilnærming i spesifikke situasjoner, må de kjenne til at de tar et aktivt valg selv, og må bære konsekvensen av dette.
- Det bør vurderes i hvert enkelt tilfelle om hvorvidt man skal gjennomføre en samtale alene eller ha med en voksen til, alternativt miljøarbeidere.

RUTINEBESKRIVELSE:

Vold/ trusler mot elever

1. Skille elevene som slåss, enten alene (om du kjenner deg trygg), eller be om hjelp.
2. Få noen (elev, annen ansatt til å varsle ledelsen).
3. Ta med de involverte elevene til administrasjonen for samtaler.
4. Rektor og/eller avdelingsleder skal gjennomføre samtale med elevene, hver for seg.
5. Elever som har slåss:
  - a. Skal vises ut fra skolen resten av dagen. Dette gir rektor/ fungerende rektor beskjed om i samtalen.
  - b. I tillegg skal de få beskjed om å komme tilbake ved skolestart neste skoledag for å få et vedtak om bortvisning eller vedtak om forhåndsvarsel for bortvisning, med oppgitt eventuell møtetid med rektor og kontaktlærer.
6. Rektor/ fungerende rektor og avdelingsleder må sikre at kontaktlærer blir orientert.
7. Avdelingsleder, kontaktlærer og miljøteam må lage en oppfølgingsplan for videre arbeid i saken. Mange konflikter er ikke løst i slåsskampen, så det må være en plan i hvert enkelt tilfelle om hvordan dette skal håndteres. Rektor/ fungerende rektor skal informeres om planen. Rådgiver kan delta eller informeres.

Vold/ trusler mot lærer/ ansatt

1. En lærer/ansatt som blir utsatt for vold eller trusler skal umiddelbart tilkalle andre voksne. Dette skal gjennomføres umiddelbart, ikke når timen er slutt.
2. Rektor/ leder skal meldes umiddelbart. Det er rektor/ leder som har ansvaret for prosessen og oppfølgingen videre.

3. Dersom det er fare for elevenes eller andres sikkerhet, skal en evakuere stedet.
4. Lærer/ansatt som blir utsatt for vold eller trusler skal tas hånd om av rektor/ leder. Lærer/ansatt og rektor/leder avklarer i fellesskap hvordan den individuelle oppfølgingen (på kortsikt og langsikt) skal ivaretas.
5. Voldsofferet skal følges opp umiddelbart. Voldsofferet skal få tilbud om individuell oppfølging fra Bedriftshelsetjenesten.
6. Det skal legges til rette slik at lærer/ansatt kan gjenoppta arbeidet så raskt som mulig.
7. Rektor/leder må holde god kontakt med lærer/den ansatte i en eventuell sykemeldingsperiode jamfør retningslinjer. Når arbeidet skal gjenopptas, er det viktig med god støtte. Arbeidsgiver skal legge til rette for dialog, og arbeidsgiver og ansatt har et felles ansvar for å lage en god, individuell plan for denne prosessen.
8. Det gjennomføres en samtale med de involverte så snart som mulig, helst samme dag.
9. Eleven skal følges opp i forhold til Ordensreglement. Dersom elev er under 18 år skal foreldre/ foresatte kontaktes.
10. Før eleven kan komme tilbake til skolen, skal det settes i verk tiltak slik at den aktuelle lærer/ansatte skal føle seg trygge på at arbeidsmiljøet og sikkerheten er ivarettatt.

Arbeidsgivers ansvar

Arbeidsgiver har ansvaret for at arbeidsmiljøet er fullt forsvarlig. Arbeidet mot vold, trusler og trakassering skal være en del av det systematiske helse-, miljø og sikkerhetsarbeidet (HMS). Ansvaret ligger hos arbeidsgiver, og alle ansatte har et medvirkningsansvar. Det forebyggende arbeidet skal gjøres i samarbeid med arbeidstakerne og deres representanter. AMU og SU er naturlige samarbeidsarenaer.

Det er et arbeidsmiljøproblem dersom lærere/ansatte eller elever blir utsatt for vold, trusler eller trakassering. Slike hendelser er noe som angår alle som arbeider i skolen og er en del av skolemiljøet. Å bli utsatt for vold, trusler eller trakassering er ingen privatsak. Den enkelte skal ikke bli stående alene med problemene. Dette skal foregå i samarbeid med rektor/ leder.

Arbeidsgiver har et utvidet ansvar jamfør Forvaltningsloven (dokumentasjon og registrering).

POLITI

Rektor/ fungerende rektor skal varsles umiddelbart ved elevslåssing. Det er rektor/ fungerende rektor som avgjør om det skal ringes politiet til enhver tid. Det er rektor/ fungerende rektor eller miljøarbeiderne som ringer politiet. Dette på grunn av:

- Skolens ledelse har jevnlig kontakt og samarbeider tett
- Dersom enkeltsaker skal meldes politiet er den enkelte ansatte bedre ivarettatt når skolen melder, og ikke den ansatte selv

PRESSE

Det er rektor/ fungerende rektor som skal uttale seg til pressen i alle spørsmål.

HVA SKAL GJØRES FOR OFFERET I ETTERKANT:

1. Legebesøk hvis behov, helst i følge med en voksen/ ikke alene.
2. Varsel til foresatte/ pårørende
  - Foresatte/ pårørende skal orienteres pr. telefon snarest mulig etter hendelsen. Foresatte skal også ha informasjon om videre oppfølging og eventuelt tilbud om samtale. Ledelsen har ansvaret for at dette blir gjort.
3. Samtale med offeret
  - Voldsofferet skal etter en voldssituasjon ha samtale med kontaktlærer/eller en fra skolens ledelse. I tillegg skal det lages en oppfølgingsplan for videre arbeid.
4. Politianmeldelse
  - Politianmeldelse av forholdet vurderes av skolens ledelse.
5. Vold mot ansatt
  - Meld fra til verneombudet eller skolens ledelse dersom du tror eller vet at det foregår psykisk vold mot en ansatt fra kolleger.

Når offeret er en elev, er det naturlig at kontaktlærer og avdelingsleder ivaretar eleven, mens skolens ledelse følger opp i forhold til voldsutøver.

Når offeret er en ansatt, er det naturlig at rektor/ leder følger opp denne i samarbeid med Bedriftshelsetjenesten, mens en fra ledelsen følger opp i forhold til voldsutøver.